

Številka: 35401-4/2018/

Ljubljana, 6.12. 2018

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Tretje letno poročilo o izvajanju Operativnega programa ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakon o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednja sklepa:

1. Vlada Republike Slovenije se je seznanila s Tretjim letnim poročilom o izvajanju Operativnega programa ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020, ki ga Ministrstvo za okolje in prostor objavi na svoji spletni strani.

Stojan TRAMTE
Generalni sekretar vlade

Priloga:

- obrazložitev

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za okolje in prostor,
- Ministrstvo za infrastrukturo,
- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- Ministrstvo za javno upravo,
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Ministrstvo za izobraževanje znanost in šport,
- Ministrstvo za kulturo,
- Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko,
- Služba Vlade RS za zakonodajo.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

mag. Tanja Bolte, generalna direktorica Direktorata za okolje, MOP

dr. Martin Batič, vodja Oddelka za podnebne spremembe Sektorja za okolje in podnebne spremembe, MOP

Matej Kacin, svetovalec v Oddelku za podnebne spremembe, MOP

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

Institut Jožef Stefan, Center za energetska učinkovitost

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5. Kratak povzetek gradiva:

Republika Slovenija letne cilje na področju emisij TGP v sektorjih, na katere se nanaša Odločba 406/2009/ES¹ (v nadaljevanju: ESD sektorji) dosega in zaenkrat znatno presega. Emisije TGP v letu 2016 so bile za 9 % nižje od dovoljenih. Projekcije kažejo, da bo Republika Slovenija dosegla tudi cilje do leta 2020 določene na osnovi Odločbe 406/2009/ES, tj. največ 4-odstotno povečanje emisij TGP glede na leto 2005. Vseeno pa obstaja določena negotovost glede absolutnih količin emisij in doseganja indikativnih sektorskih ciljev določenih v OP TGP 2020.

Trenutno izpolnjevanje ciljev še ne pomeni dolgoročnega obvladovanja emisij. Spodbudni trend zmanjševanja iz preteklih let se je obrnil, saj je bilo v letu 2016 drugo leto zapored zabeleženo povečanje emisij. Po 2,3-odstotni rasti v letu 2015, je ta v letu 2016 znašala 5 %. Podatki o okvirnih evidencah emisij TGP za leto 2017 sicer nakazujejo na njihovo ponovno zmanjšanje za približno 2 %.

V zadnjih letih se je izkazalo, da je trend emisij TGP iz ESD sektorjev odvisen predvsem od gibanja emisij v sektorju promet, ki predstavlja vir okrog polovice vseh ESD emisij. Spreminjanje trendov emisij iz tega sektorja je odraz kompleksnih dejavnikov, med drugim nanje pomembno vplivata tudi rast BDP in tranzitni promet v povezavi s cenami motornih goriv v Republiki Sloveniji. Variabilnost teh emisij na letni ravni je lahko tudi do 18-odstotna, kar predstavlja tveganje, da bi lahko že kratkotrajna izrazita rast rabe pogonskih goriv, ogrozila izpolnjevanje nacionalnega cilja do leta 2020 predvsem pa do leta 2030 v okviru Uredbe 2018/842² (t.i. ESR). Cilj za Republiko Slovenijo do leta 2030 je namreč zmanjšati emisije TGP iz ESD sektorjev za vsaj 15 % glede na leto 2005.

Projekcije emisij TGP kažejo, da bo za doseganje ciljev ključno prav dolgoročno obvladovanje emisij TGP iz prometa, za kar bo potrebno pravočasno okrečiti ukrepanje, saj so učinki današnjih aktivnosti pogosto zaznani šele čez leta.

Po znatnem zmanjšanju emisij TGP na področju stavb v obdobju 2005–2014 je v zadnjih dveh letih znova sledilo povečanje. Ukrepanje bo zaradi opaženih zaostankov potrebno nadgraditi in okrečiti. Nadaljnje zmanjšanje emisij bo treba do leta 2020 zagotoviti tudi v sektorju ne-ETS industrija, ki v strukturi emisij predstavlja 10-odstotni delež.

V kmetijstvu se zaradi stabilnega trenda in počasnih sprememb pričakuje, da bo indikativni cilj iz OP TGP 2020 dosežen, podobno tudi v sektorju odpadki, kjer je potrebno nadaljevati z ukrepanjem tudi zaradi učinkov na doseganje ostalih ciljev iz OP TGP 2020, med katerimi je ključni vzpostavitev trajnostnega krožnega gospodarstva za prehod v nizkoogljično družbo. Njegovo doseganje bo v precejšnji meri odvisno od uspešnosti zagotavljanja postopnega zmanjševanja t. i. okolju škodljivih subvencij in tudi od vzpostavitve celovitega sistema za informiranje, izobraževanje, usposabljanje in ozaveščanje o problematiki podnebnih sprememb.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja:	DA/NE

¹ Odločba št. 406/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o prizadevanju držav članic za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, da do leta 2020 izpolnijo zavezo Skupnosti za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov (UL L št. 140 z dne 5.6.2009, str. 136).

² Uredba (EU) 2018/842 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o zavezujočem letnem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov za države članice v obdobju od 2021 do 2030 kot prispevku k podnebnim ukrepom za izpolnitev zavez iz Pariškega sporazuma ter o spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 (UL L št. 156 z dne 19. 6. 2018, str. 26).

	<ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 			
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: (Samo če izberete DA pod točko 6.a.)				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ			/	/
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	

SKUPAJ		
<p>OBRAZLOŽITEV:</p> <p>I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu</p> <p>V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):</p> <ul style="list-style-type: none"> - prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, - odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, - obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov. <p>II. Finančne posledice za državni proračun</p> <p>Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:</p> <p>II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:</p> <p>Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep, - projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in - proračunske postavke. <p>Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.</p> <p>II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:</p> <p>Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.</p> <p>II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:</p> <p>Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.</p>		
<p>7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: (Samo če izberete NE pod točko 6.a.)</p> <p>Kratka obrazložitev</p> <p>Finančne posledice so predvidene v sprejetem Operativnem programu ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (OP TGP 2020), Tretje letno poročilo o izvajanju ukrepov OP TGP 2020 podaja le oceno o izvajanju teh ukrepov in doseganju ciljev, zato nima lastnih finančnih posledic.</p>		
<p>8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:</p>		
<p>Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, 	<p>DA/NE</p>	

- financiranje občin.	
<p>Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE - Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE <p>Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v celoti, - večinoma, - delno, - niso bili upoštevani. <p>Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.</p>	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA/NE
(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)	
<p>(Če je odgovor DA, navedite: Datum objave:</p> <p>V razpravo so bili vključeni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nevladne organizacije, - predstavniki zainteresirane javnosti, - predstavniki strokovne javnosti. - <p>Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):</p> <p>Upoštevani so bili:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v celoti, - večinoma, - delno, - niso bili upoštevani. <p>Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:</p> <p>Poročilo je bilo dano</p> <p>Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)</p> <p>Tretje letno poročilo o izvajanju ukrepov OP TGP 2020 podaja le oceno o izvajanju teh ukrepov in doseganju ciljev. Širša javnost bi zato lahko podala le splošno mnenje, ne bi pa mogla podati prave ocene o izvajanju ukrepov in doseganju ciljev ali smiselnih predlogov k tej oceni.</p>	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA/NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA/NE
SIMON ZAJC DRŽAVNI SEKRETAR	

PRILOGA 1

Obrazložitev

Vlada RS je sprejela Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (v nadaljevanju: OP TGP 2020) na svoji seji 17. 12. 2014. OP TGP 2020 določa ukrepe za izpolnjevanje obveznosti v skladu z Odločbo 406/2009/ES³.

V okviru podnebno-energetskega zakonodajnega paketa, ki je bil sprejet konec leta 2008, je Slovenija prevzela nove pravno obvezujoče cilje za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov do leta 2020. V skladu z Odločbo 406/2009/ES se obveznost zmanjšanja (omejevanja rasti) emisij toplogrednih plinov nanaša samo na emisije v sektorjih, ki niso vključeni v shemo trgovanja z pravicami do emisije toplogrednih plinov (v nadaljevanju: ESD sektorji) v skladu z Direktivo 2003/87/ES⁴. Odločba št. 406/2009/ES v prilogi določa cilje zmanjševanja (omejevanja rasti) emisije toplogrednih plinov do leta 2020 glede na leto 2005 za vsako državo članico. Cilj Slovenije do leta 2020 je, da se emisije TGP ne bodo povečale za več kakor 4 % glede na leto 2005. Obveznosti so določene za celotno obdobje 2013–2020.

Odločba št. 406/2009/ES velja za vse države članice neposredno, ne opredeljuje ukrepov s katerimi lahko države članice dosežejo določeno obveznost zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, omogoča pa državam članicam, da za zagotovitev obveznosti uporabijo določene prilagodljivosti. Obveznost zmanjšanja emisij toplogrednih plinov lahko države članice dosežejo z domačimi ukrepi zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, so pa ti v precejšnji meri določeni z zakonodajo na posameznih področjih (kot. npr. ravnanje z odpadki, trajnostni promet, energetska učinkovitost, spodbujanje rabe obnovljivih virov energije). OP TGP 2020 tako povzema in opredeli prispevek tako ukrepov na ravni EU kot domačih ukrepov na vseh področjih, ki prispevajo k zniževanju emisij TGP. Hkrati predstavljajo ti ukrepi pot v kakovostno dolgoročno trajnostno rast gospodarstva.

Vsako leto se pripravi poročilo o izvajanju OP TGP 2020. Tokratno je tretje po vrsti in obsega glavne ugotovitve v zvezi z ukrepanjem, povzetke izsledkov o gibanju emisij TGP v Sloveniji po sektorjih in usmeritve za odločanje. Narejeno je bilo na osnovi strokovnih podlag – zvezkov Podnebnega ogledala 2018⁵. Ta je bil pripravljen v okviru LIFE projekta Podnebna pot 2050⁶, ki ga sofinancira tudi Ministrstvo za okolje in prostor.

S poročilom se med drugim zagotavlja dodatne podlage, pomembne za nadaljnje odločanje o ukrepanju na področju blaženja podnebnih sprememb v ESD sektorjih. Podrobnejši rezultati opravljenih analiz v zvezi z izvajanjem OP TGP 2020 in doseganjem v njem postavljenih ciljev, so na voljo v zvezkih Podnebnega ogledala 2018 (Zvezek 2: Kazalci za spremljanje izvajanja OP TGP 2020, Zvezek 3: Pregled izvajanja ukrepov).

Tretje letno poročilo o izvajanju OP TGP 2020 kaže, da je Slovenija na dobri poti k doseganju nacionalnega cilja, saj letne cilje na področju emisij TGP v ESD sektorjih dosega in zaenkrat znatno presega. Emisije TGP v letu 2016 so bile za 9 % nižje od dovoljenih. Projekcije kažejo, da bo Republika Slovenija dosegla tudi cilje do leta 2020 določene na osnovi Odločbe

³ Odločba št. 406/2009/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o prizadevanju držav članic za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, da do leta 2020 izpolnijo zavezo Skupnosti za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov (UL L št. 140 z dne 5.6.2009)

⁴ Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L št. 275, 25.10.2003, str. 32)

⁵ [Podnebno ogledalo 2018](#), Institut »Jožef Stefan« s partnerji, april 2018.

⁶ LIFE Podnebna pot 2050, Slovenska podnebna pot do sredine stoletja (LIFE ClimatePath 2050 »Slovenian Path Towards the Mid-Century Climate Target«, LIFE 16 GIC/SI/000043).

406/2009/ES, tj. največ 4-odstotno povečanje emisij TGP glede na leto 2005. Vseeno pa obstaja določena negotovost glede absolutnih količin emisij in doseganja indikativnih sektorskih ciljev določenih v OP TGP 2020.

Trenutno izpolnjevanje ciljev še ne pomeni dolgoročnega obvladovanja emisij. Spodbudni trend zmanjševanja iz preteklih let se je obrnil, saj je bilo v letu 2016 drugo leto zapored zabeleženo povečanje emisij. Po 2,3-odstotni rasti v letu 2015, je ta v letu 2016 znašala 5 %. Podatki o okvirnih evidencah emisij TGP za leto 2017 sicer nakazujejo na njihovo ponovno zmanjšanje za približno 2 %.

V zadnjih letih se je izkazalo, da je trend emisij TGP iz ESD sektorjev odvisen predvsem od gibanja emisij v sektorju promet, ki predstavlja vir okrog polovice vseh ESD emisij. Spreminjanje trendov emisij iz tega sektorja je odraz kompleksnih dejavnikov, med drugim nanje pomembno vplivata tudi rast BDP in tranzitni promet v povezavi s cenami motornih goriv v Republiki Sloveniji. Variabilnost teh emisij na letni ravni je lahko tudi do 18-odstotna, kar predstavlja tveganje, da bi lahko že kratkotrajna izrazita rast rabe pogonskih goriv, ogrozila izpolnjevanje nacionalnega cilja do leta 2020 predvsem pa do leta 2030 v okviru Uredbe 2018/842⁷ (t.i. ESR). Leto je bil namreč za Republiko Slovenijo potrjen cilj, da do leta 2030 zmanjša emisije TGP iz sektorjev, ki so vključeni v ESR, za vsaj 15 % glede na leto 2005. Ukrepi za doseganje tega cilja bodo sprogramirani v okviru nacionalnega energetskega podnebnega načrta, skladno z uredbo o upravljanju energetske unije, ki je trenutno v fazi pred objavo v uradnem listu.

⁷ Uredba (EU) 2018/842 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o zavezujočem letnem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov za države članice v obdobju od 2021 do 2030 kot prispevku k podnebnim ukrepom za izpolnitev zavez iz Pariškega sporazuma ter o spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 (UL L št. 156 z dne 19. 6. 2018, str. 26).